

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice št. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 13. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska polt-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 244.

V Ljubljani v ponedeljek, 26. oktobra 1885.

Tečaj II.

Cesar delegacijam.

Malokedaj ali morda nikoli niso se sešle avstrijske delegacije v tako kritičnem trenutku, kakor letos. Prekrat, ki se je tako nepričakovano izvršil na balkanskem poluotoku in vsled kojega se je zdreznila cela Evropa, pretel je zlasti našo državo spraviti iz dosedanega mirnega položaja. Nekak strah, ki je v marsikaterem oziru opravičen, potilil se je vsled najnovejših dogodkov na jugu vsacega avstrijskega državljanu in vspeh carigradske konference in posvetovanja evropskih poslanikov nikakor ni bil tak, da bi se bil ta strah polegel. Oboroževanje posameznih držav balkanskega poluotoka nadaljevalo se je z neko nervoznostjo do najnovejšega časa in uže bil je počil glas, da na tihem tudi naša država pošilja vojake na jug. Da se je tej vesti povsod verjelo, temu se ni čuditi. Avstrija je gotovo od vseh evropskih velevlastij najbolj interesirana pri vsaki spremembi, ki se izvrši na vzhodu. Naravno je tedaj, da naša država paznim očesom nadzoruje vsako najmanje gibanje, ki se pojavlja ondi in da se tudi pripravlja za vse slučaje. A kakor ni dvojbe, da bi vsi avstrijski narodi veselim srcem prinašali nove žrtve, ako bi korist države to zahtevala, isto tako gotovo je, da je za avstrijske državljanke neprecenljive vrednosti, ako se država naša v ravno tem trenutku obvaruje pred podjetji, ki bi zahtevali morda ogromnih materialnih žrtev.

Naše finance so se zboljšale in čas ni več daleč, ko bode finančni naš minister lahko s ponosom izjavil, da je oni deficit, ki se je pod prejšnjimi vladami množil od leta do leta in ki je z

grenko skrbjo polnil srce vsacega patrijota, izginil popolnoma. Uže letos pokazale so se denarne razmere državnine v tako prijetni luči, da se je nad to prikaznijo oveselilo srce vsacega, ki mu je na procvitanju države kaj ležeče. A ravno ta pogled v lepšo bodočnost zatemnil se je spet vsled nepričakovanih homatij na jugu. Če bi država naša bila prisiljena z oboroženo roko poseči v mes, Bog zna za koliko časa bile bi zopet uničene dobrodejne nade, da se država vendar uže jedenkrat iznebi denarstvenih kalamitet. Uže iz tega jedinega uzroka pričakovalo se je s težkim srcem besed presvitlega cesarja pri običajnem sprejemu delegacij. Upalo se je, da bode preblagi vladar kolikor toliko razjasnil svojim ljudstvom sedanja položaj ter jih oprostil tako vsaj neprijetne dvojbe. Te stvari ni bilo zaman.

Kakor je morda ni države, kjer bi državljanji imeli v istini tolike svobode, tolike pravice, kakor pri nas, tako se tudi malo kje nahaja toliko odkritosti vladajočih krogov državljanom nasproti v vseh važnih političnih zadevah, kakor je nahajemo pri nas v Avstriji. Besede, ki jih je presvitli cesar govoril z ozirom na dogodke na vzhodu delegacijam, so tako jasne, tako odkrite, da ne napolnujejo le vsacega Avstrijca z zadovoljnostjo in hvaležnostjo, ampak se bodo tudi gotovo z odkritosrčnim veseljem razpravljale po vsi Evropi. „Ohraniti mir in varovati interese države, to bode tudi zanaprej še prva in glavna skrb Moje vlade“, v teh besedah presvitlega cesarja izrečeno je pred vsem, da se državi ne bodo nalagale nikake nove žrtve, da se davki ne bodo povikševali, drugič pa tudi, da bode država vedela si navzlic temu ohra-

niti dosedanja vpliv na vzhodu. Gotovo jako tolažilne besede! To se ve da je le tedaj mogoče, ako se druge velevlasti zlagajo za našo zunanjo politiko. In da je temu takó, o tem pričajo nam one vladarjeve besede, s kojimi je poudarjal „ozko in zaupno razmerje med vladarji treh velikih sosednih držav.“

Te besede presvitlega cesarja vplivajo kakor solnčni žarek, ki je po dolgom času zopet prodrl skozi temne oblake. Sedaj je zjasnjeno nekoliko politično obzorje in na podlagi tega, kar so čule delegacije iz ust presvitlega vladarja, dá se tudi z nekoliko gotovostjo na to sklepati, kako mislijo postopati evropske velevlasti. Pred vsem je sedaj jasno, da bode diplomacija s stališča berlinske pogodbe pričela svoje obravnavanje. Če se bode ohraniti *Status quo*, kar pa ne izključuje, da se pod posebnimi uveti in modifikacijami ohrani zjedinjena Bolgarija, na primer na ta način, da je knez bolgarski ob jednom guvernêr vzhodne Rumelije. Da Bolgarom mnogo več ni pričakovati, to izvira uže iz tega, ker nobena velevlast ne kaže posebne volje podpirati jih ter vstrezati njih željam. Dosedaj kazala je pač Rusija Bolgarom svojo posebno naklonjenost, a od zadnjega prevrata sem postala je velika severna država čudno hladna, da, skoro sovražna, svoji nekedanji varovanki nasproti. Kaj je prav za prav krivo temu, pač ni jasno, a Bolgarija morala bode vsakako računati z neprijetnim tem faktom.

Nekaj je treba pri vsem tem vendar še v poštev jemati. Kakor je neverjetno, nemogoče vendar ni, da se jedna ali druga orožju stoječih balkanskih držav spozabi in prenagli, ali da, ne

Listek.

Prokleta!

Roman. Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Loban.)

(Dalje.)

Te besede so moža silno pretrsele, in šine mu misel v glavo, da utegne biti njegova soproga venderle nedolžna.

S tresočim glasom klikne:

„Da, jaz bi te bil umoril! Imel sem celo prvi hip v svoji besnoči to misel. Spomnil sem se pa najinega sinčka, in takoj se je ves moj srd spremenil v britkost! Tvoj sin te varuje pred mano! Bolj še kakor neumna moja ljubezen do tebe pri-ganja me najin otrok k temu, da pozabim, kar se je zgodilo in ti odpustim! Njemu samemu se imaš zahvaliti za mojo prizanašbo! — Ti si pa baš sedaj rekla, da sem se maščeval, ne da bi vedel, ali je moja čast v nevarnosti. Valentina; kaj li nisi pozabila svoje dolžnosti?“

Grofinja je molčala.

„Za božjo voljo, izjavi se!“ nadaljuje grof ganeno.

„Izjavi se, povej mi resnico, Valentina! Si li kriva, da ali ne?“

„Povprašajte se sami, gospod grof!“ odgovori ona mrzlo. „Jaz nimam vam ničesar pojasnovati!“

On se je britko smehljaj.

„Neumnež! neumnež! Hotel si dvojiti?“ zamomlja. „In jaz sem vendar videl z lastnimi očmi . . .“

Vstavši nadaljuje:

„Pustiva to stvar; saj je mučno za naju obeh. Zdaj pa govoriva o vašem sklepu. Ne odhajajte, ostanite tu! Ako nečete storiti tega zaradi mene, storite vsaj zaradi svojega sina, zaradi sveta!“ — „Sklenila sem trdno, da idem preč, gospod grof. Stvar sem dobro premislila. Midva ne moreva več skupaj živeti.“

„Da, kaj ne, jaz se vam gnjusim!“ zavrne on s zadušnim glasom. „Se-ve-da, vi me niste nikoli ljubili. Vi me sovražite, ker sem vam ubil ljubimca!!!“

Grofinja se je tresla, a njeno oko je plamenelo. Pa zaprisegla ji je bila, da ne spregovori besedice v svoje opravičevanje. In bila je dovolj pogumna, da je molčala.

„Vi mi ne odgovarjate!“

„To je res, jaz vas ne ljubim!“ izpregovori naposled.

„Tega ne rečem, da se mi gnjusite, pa groza me je pred vami! Če vas nisem mogla ljubiti, kdo je bil temu vzrok? Vi sami! Vi imate plemenite in lepe lastnosti, grof; znala sem le-te ceniti. Pa vi niti ne slutite, kaj sem trpela vsled čudnega vašega značaja, vsled vaše ljubosumnosti! Da! v začetku najine poroke bila bi vas lahko ljubila, in sam Bog zna, da sem to tudi hotela. A kaj ste storili za to? Ravnali ste z mano kakor z otrokom, ne kakor s ženo! Jaz nisem poznala življenja, to je res. Bila sem nevedna, navivna, morda tudi priprosta. Kakih svetov ste mi dajali? Nobenih! Ali ste se sploh trudili, da bi me vodili? Ne! Prepustili ste me meni sami, in niste mi dovolili nobene prostosti. Bili ste samsilnik! Jaz sem imela dobro voljo, a vi ste jo potrli. Moje čustvo ste dušili; s kratka: iz mene ste naredili ničlo! Čez mojo veselost in mladost razgrnili ste črni pajčolan! O, jaz vam nečem očitati! Le istina naj bode med nama in trenutkom, ko se razhajava. Jaz vas ne bodem sodila. Pomislite, kako življenje ste mi napravili, in obsodite se sami!“

meneč se za to, kar so velevlasti ukrenile, začne hoditi svoja pota. Bi li Evropa, ako se kaj takega prigodi, to mirno gledala, ali bi za dobro spoznala, da poseže v mes ter z mečem v roki vstvari zopet stari red? Vender taka vprašanja so za sedaj pač še prezgodna. V očigled veselimi sedaj vladajočim razmeram, kakor so nam jih pokazale besede presvitlega cesarja, se tudi za trdno nadejamo, da na ta vprašanja nikdar odgovarjati ne bo treba.

Stališče Srbije v vzhodno-rumeljskem vprašanju.

Iz srbskih krogov poroča se v „Polit. Corr.“: V slednjih osmih dnevih razneslo se je iz Srbije o Srbiji toliko različnih vestij, da se pač nikdo ni mogel poučiti o pravem položaju ter o postopanju kraljestva. Vender je postopanje kraljestva v svojih nagibih jasno in korektno.

Kneževina bolgarska, katero je vstvarila Evropa, kazala je takoj v prvih urah svojega življenja neko animoznost proti srbskemu bratskemu narodu in srbski sosedni državi, kar je moralo dalje stoječe osupniti, Srbe pa neprijetno dirniti. Sploh je znano, da si je Srbija postavila tudi to nalogo, da pomore k zopetnemu kulturnemu in narodnemu probujenju rodnega bolgarskega naroda, in sicer da pomore toliko, kolikor je v njenih močeh. Znano je, da so bili ravno Obrenovići, kateri so si napisali na zastavo prepoved balkanskih narodov iz lastne moči ter pričeli zbirati inteligentne Bolgare, kateri naj bi bili zmožni sodelovati pri narodnem prepovedu svoje domovine. V vseh srbskih državnih zavodih, osebno v srednjih šolah in na visoki šoli bili so bolgarski mladenci, kateri so se na srbske državne troške odgajali. Najodličnejši sodelavci prvega bolgarskega kralja na srbski, Sukanov, bivši minister za notranje zadeve, obiskovali so srbska izobraževališča. V srbski državni proračun bila je skozi več let postavljena znatna svota, katera je bila za to odmenjena. To nesebično ravnanje Srbije za bratski narod je gotovo dajal nadejo, da na našem pragu nastala država vsaj sovražnih elementov proti Srbiji imela ne bode. Znano je, kako malo se istinitosti strinja s tem.

Predaleč bi nas peljalo ter prisililo, govoriti o rečeh, na katere bi v tem resnem trenutju rajši pozabili. Glavni vzroki več kot antagonističnega obnašanja Bolgarije proti Srbiji naj si bodo kakeršni koli, gotovo je, da je bolgarska postala pribežališče vseh srbskih revolucionarjev, da se na njenem ozemlju proti naši varnosti in redu kujejo neprestano sovražne nakane, da je država, s katero živimo v miru, priprave vsaj dopuščala, če

Grof tožen povesti glavo.

Grofinja pa nadaljuje: „Dobila sem sina. Nadejala sem se, da naju malo bitje uže združi. Pa ni bilo tako! Odkar ste dobili otroka, prezirali ste me popolnoma, kakor da sem zdaj svojo nalogo uže izvršila in nisem za nič več. Odtegnili ste mi tega otroka. Postali ste ljubosumni nanj, in s tem ste me krutejše mučili nego li prej kedaj. Tako ste me v vseh mojih čutih poniževali in žalili. Potreben je bil udarec, kakeršen je denašnji, da mi zopet dade vse moje sočutje, ves moj ponos! Postala sem zopet samostojna. V prvo je danes, grof, da gledate v moje srce, in tudi zadnjikrat! Zdaj sem pri kraji! Vse med nama je preč!“

Grof zavrne zamolklo: „Baš ste mi naznanili krivico, katero sem vam storil. Spoznam, da imate prav! A prosim vas še enkrat: ne odnehajte!“ — „In jaz vam ponavljam: midva ne moreva več živeti skupaj!“ — „Premislite vender!“ zakriči on s tresočim se glasom. „Če odpotujete, ne bote videli svojega otroka nikoli več!“

Mlada gospa zatrepeče. Pa kmalu se premaga in mrzlo odgovori: „To sem vedela.“ — „Tedaj vas nič ne odvrne od vašega sklepa?“ — „Nič!“ — „Dobro. Sami tako hočete. S silo vas ne bode pridrževal. Smem li pa vprašat, kam odidete?“

morda ne celó pospeševala, katere so imele namen, spodkopavati postavni položaj v kraljevini: To moralo je vzbuditi premišljevanje ter nam naložiti potrebo, da okrepimo državno pozicijo.

Ko je kraljeva vlada se po polnem bavila z nalogo, da se dežela na vse strani razvije ter da na materijalno in kulturno stran povzdigne, izvršil se je v Plovdivu dogodek: z 18. septembra. Antagonistična Bolgarija premaknila je z revolucionarnim dejanjem ravnotežje na Balkanu, premaknjenje, katero je moralo Srbijo neposredno in dvojno občutljivo zadeti.

Po tem more se presoditi opravičenost fraz „o srbskem hlepenju po moči“, s katero se nekatera glasila javnega mnjenja v inozemstvu tako radodarno igrajo. Stališče, katero je kralj Milan zavzel nasproti vzhodnorumeljskim dogodkom, ni bilo nič drugzega, nego izraz nujne potrebe.

Pri Srbiji je šlo za to, da varuje življenske interese, katere je Velika Bolgarija morala smrtno zadeti. Zaradi tega se je izjavil srbski vladar, da pred vsem želi, da se popolnoma zopet uvede prejšnji položaj; če pa se to iz kakega vzroka nič več doseči ne more, potem je zahteval Milan I., naj se prenovi Balkan. V ta namen, in samo v ta, zaukazala se je mobilizacija ter se narod sklical pod orožje.

Če se Evropa odloči, da uniči revolucionarno delo Bolgarov — in v to bi jo morali priganjati lastni interesi, ker bi bilo labilno ravnotežje na vzhodu element vedne nevarnosti za evropski mir — potem je kralj dosegel svoj cilj: da se ohrani ravnotežje na Balkanu. Če se ne ohrani nedotaknena berlinska pogodba ter še vedno ostanejo v nevarnosti življenski interesi Srbije, tedaj, a tudi še le tedaj, bi moral srbski vladar uporabiti vsa ona sredstva, katera so mu na razpolaganje, da ugotovi potrebi samouhranitve. Evropa hoče ravnokar izreči slednjo besedo gledé dogodkov v Plovdivu. Jasno je, da Srbija, da si pripravljena za boj, mirno počaka to besedo. Politika kraljeve vlade itak ni nič drugzega nego motenje miru brez potrebe.

Od odločb, katere bode storila konferenca v Carigradu, zavisna je usoda miru na vzhodu. Se ve da bi morale vlasti ob enem misliti na to, da se v bodoče pripravljajo na bolgarskih tleh bombe s tem namenom, da se v kratkem vržejo v sosednjo ozemlje.

Srbske opravičene zahteve, za katere se hoče Srbija z vsemi jej na razpolaganje stoječimi sredstvi poganjati, se morejo tako-le določiti: 1.) Napravi naj se popolnoma in natančno prejšnji položaj. 2.) Če bi to ne bilo možno, naj se zopet uvede pogodbinu položaj po besedah in po duhu, razširjenje življenske podstave srbstva. 3.) Treba se zavarovati proti zopetni vrnitvi razmer na srb-

— „V d' Arfeuille, v grad mojih pradedov, kjer sem se rodila, kjer se morem spominjati najlepšega časa svojega življenja — svojega detinstva! Tam hočem moliti in jokati ter smrt pričakovati.“

— „Imate morda prav“, dejé grof suho. „Samota vam bode ugajala. Odpotujte torej. In nikdar naj vas ne greva, da niste hoteli sprejeti roke, katero sem vam hotel prožiti!“

On se hladno prikloni ter zapusti sobo z besedami: „Z Bogom! z Bogom!“

Grofinja se nekaj časa ne gane. Mislila je, da jo občutki zadušé. Spominjala se je svojega otroka!

Zvečer, predno odpotuje, zahteva, da bi ga še enkrat videla. Prineso jej ga. Ona ga gorko poljubljuje, pri tem britko jokajoč. Potem otroka izroči dojnici.

„O Bog, to je žrtva, katero sem morala prenesti!“ tožeč zamomlja.

Trenotek kasneje zapusti poštni voz, ki jo je imel peljati v d' Arfeuille, v palačo Bussières-ovo.

10.

To, da se je grofinja bila odstranila tako nagloma, dajalo je povoda k tisočim krivim dozdevkom. Grof je na vsa vprašanja trdokorno molčal. Svojo skrivnost je razodel le gospodu Ne-

sko-bolgarski meji, katere zasmehujejo mednarodno pravo ter delajo popolnoma nemožno mirno delovanje v kraljevini.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V soboto izvolil je Nj. veličanstvo cesar sprejeti delegacije ter o tej priliki odgovoriti na nagovor predsednikov. Ob kratkem omenili smo odgovor uže v sobotnem listu, obširneje govorimo danes o njem na drugem mestu.

V poslanski zbornici državnega zbora dokončala se je v petek zvečer adresna debata. V soboto bila je slednja seja. Zbornični predsednik poslovil se je tako-le od poslancev: Nisem v stanju, naznaniti prihodnji dan seje in dovolil si bodem torej, naznaniti ga kakor tudi dnevni red pismeno častitim gospodom. Ker pa imam vzrok misliti, da v teku tega leta ne bo nobene seje več, voščim vsem prečastitim gospodom, brez izjeme, so li na desni, levi ali v sredi, vštévši gospode ministre, prav vesele praznike in veselo novo leto. (Živahna pohvala.)

Nemški listi bavijo se obširno z adresno debato v našem državnem zboru. „Nordd. allg. Ztg.“ piše: „V Avstriji se je poskus opozicije, vojstvo potegniti v politični strankarski boj, javno obsodil.“ Na to list navaja nekatero listo ter konečno omenja: „Poskus, prepire, kateri nastanejo iz lokalnih ali osebnih vzrokov časih med posamičnimi vojnimi oddelki ter se skončajo s pretepi v gostilnah, poskus, take prepire kot simptome narodnostnega prepira označevati, se pač ni posrečil.“ In tako je še mnogo drugih listov iz Nemčije, kateri strogo obsojajo levičarski ta manever.

Tuje dežele.

Z juga prinaša „Agence Havas“ senzačno vest, da so Srbi uže prestopili meje ter napali bolgarsko ozemlje; bolgarske cete pa da jim grede nasproti; torej se je kmalu nadejati boja. To vest pa prinaša samo ta list, menimo torej, da se ne obistini. — Najbolj razpravlja se po listih zdaj vprašanje, kako bode vzhodnorumeljsko vprašanje rešila konferenca. Delajo se razne kombinacije, kako bi se moglo ugoditi bolgarskim zahtevam ter se vender ne kršila berlinska pogodba in bi se tako ne dal noben povod nezadovoljnosti Srbije in Grčije.

Grška zbornica otvorila se je minoli petek s prestolnim govorom, v katerem se poudarja, da je Grčija sprejela berlinsko pogodbo, a vzhodnorumeljski dogodki so kalili ravnotežje na balkanskem poluotoku ter primorali vlado do vojnih ukrepov, da varuje svoje interese. Konečno izreka prestolni govor nadejo, da storijo vojaki svojo

storju Dumoulin-u. Bil je to možak poštenjak in prijatelj grofov. Navzlic svojemu mladosti dosegel je bil Dumoulin kot beležnik uže mnogo sijajnih vspehov.

Sicer se je zdaj grof Bussières po polnem odtegoval družbi ter živel je le svojemu sinu. Tamu je bil malik.

Kmalu so ljudje o grofu govorili, da je čuden človek. Drugi so zopet ménili: „Norec je!“

Izprva so ga omilovali, potem so mu postajali hladni, naposled so ga popolnem pozabili.

Tako ga je obdajala kmalu popolna samota, katere si je želel.

Prva oseba, kateri je neizprosno zaprl hišo, bila je gospodičina Lavra.

Skrivna slutnja mu je odkrila zlobno vlogo, katero je igrala v drami v Asnières-u. Malopridnica dovršila je bila svojo osveto, a do smotra ni prišla; kajti grof ni hotel Lavrine „tolažbe“.

Da brezvestno to žensko enkrat za vselej odpravimo, povedati moramo, da je še v istem letu zbolela za kozicami. Po dvomesečnem hudem trpenju je ozdravila, a vsa spačena, imela je raztrgano lice, bila je grda ko greh.

Nekaj časa se je bilo celó bati, da oslepi; vender posrečilo se je, ohraniti jej desno oko. Ko

dolžnost ter ta zbornica dovoli vladi potrebna sredstva, če bi bili v nevarnosti državni interesi. Najnovejša poročila iz Egipta pripovedujejo, da se v kratkem Sudanci sprijaznijo z Egiptom. Če se to obistini, ne bode Wolfsova misija imela nikakega povoda več. Turške pomoči, da se pomiri Sudan, potem ne boje treba.

Razne vesti.

Smaragdi cesarice Evgenije.

Francoski časopis „Revue Professionnelle“ prinaša naslednjo zanimljivo vèst o smaragdih bivše francoske cesarice Evgenije. Med svatbenimi darovi, koje je Napoleon III. bil podaril Evgeniji, nahajal se je tudi smaragdovi kinč, ki se je posebno odlikoval po krasoti in po svoji dragocenosti. Cesarica je pozneje ukazala iz tega kinča smaragde pobrati, ker je je hotela dati zasaditi v drug kinč, a prave smaragde v svatbenem kinču dala je nagraditi s ponarejenimi kamni, ki so bili tako umetno brušeni, da celo najbistroumnejši poznavatelj na prvi pogled pravih smaragdv ni mogel ločiti od ponarejenih. Leta 1875 ukazala je francoska vlada, da se vsi koronni kinci, dragocenosti in demanti pregledajo, ter vse dragocenosti, nakitja itd., koji neso bili vpisani v seznamu kupljenih biserov in nakitja na državni račun, vrne cesarski obitelji.

Med temi nahajal se je tudi kinč s ponarejenimi smaragdi. Kakor smo uže omenili, bili so ti nepravni smaragdi jako umetno izvršeni, in zavoljo tega ni čuda, da niti dragocenar, ki je cenio temu nakitju cenil, ponarejenih smaragdv ni poznal, ter je cesarici Evgeniji pravil, da z lahko vestjo more zá-nje zahtevati v Londonu 100 000 frankov.

Cesarica je itak učinila, ter prodala nakitje s ponarejenimi smaragdi juvelirju Hancocku, ki je tudi smatral smaragde za prave. Cesarici se v tem oziru ni moglo prav nič očitati. Pregarjana po težkih, krutih usodah, je po polnem pozabila, da je nekaj smaragde svoje premenila.

Šele pred nedavnem je bilo konstatovano, da se kupljeni smaragdi za prave samo ponarejeni, vsled česar je Hancock prosil cesarico, da mu povrne svoto, koje je plačal on za nakitje. Cesarica je v prvem hipu smatrala juvelirjevo zahtevanje za razžaljenje časti ter ni hotela vrniti dragocenarju one svote. Po naključji jej nakrat pride v roke kinč, v kojega je bila ukazala zasaditi prave smaragde; ni se torej več obotavljala ter se je pobotala s Hancockom. Cesarica pa zdaj nosi kinč s ponarejenimi smaragdi, koje niti juvelirji niso mogli ločiti od pravih, kot svoje najomilnejše krasje. — k.

(Tatovi v razstavi.) Policija v Antverpnu oznanjuje, da je bilo za časa razstave vkupe 577 tatov priprtih, ki se po narodnosti také razvrščajo: 211 Nemcev, 117 Belžanov, 63 Nižezemcev, 35 Angličanov

se vprvo pogleda v zrcalo, strahu in jeze zakriči. Sama sebi se je gnjusila. Nikoli ni videla tako grde stvari, kakeršen je bil njen obraz!

Bog jo je kmalu dovelj kaznoval! Ogibal se je je ves svet ter jo preziral! Ni jej ostajalo drugzega, nego, da vstopi v samostan.

Grofinja Bussières je občutila veliko polajšanje, ko je zopet videla d'Arfeuille, predragi jej dom, ki ga je bila zapustila kot desetletna deklica, da bi šla k svojemu varuhu.

Vzprejeta je bila z velikim veseljem. Ni čuda! Na d'Arfeuille-u so se spominali vsi velikih dobrot, za koje so se imeli zahvaliti njeni družini.

Njeno gospodinjstvo na d'Arfeuille-u je bilo prav majhno; Marijeta, kuharica in dekla — te tri osebe so jej bile v hiši na postrežbo.

Vrtnar in njegova žena, vrtnarjev pomočnik in še nek strežnik bili so pod direktnim vodstvom oskrbnika, ki je stanoval v ločenem boku starega gradu. Da ni mislila na svojega otroka grofinja bi se bila počutila v tej samoti celó, srečno, saj spoštovali in ljubili so jo vsi. Pa njeno srce se je večkrat tako bolešno krčilo, ko se je spominala svojega otroka! Njena največa tolažba je bila, nesrečnikom pomagati, ubožčke podpirati ter nadložnike tolažiti. Pa tudi molitev jo je jako tešila.

nov in 19 Francozov. V tolažbo užaljenih src nemških rodoljubov, prestrašeni vsled tako velicega števila tatov nemške narodnosti, pristavljajo nemški listi, da je bilo le zaradi tega tako malo angleških in francoskih tatov zasačenih, ker so bolj premeteni in se ne dadó tako lahko prijati.

Domače stvari.

Nj. veličanstvo presvitli cesar blagovolil je podeliti za po zadnji povodnji v občinah Bela Peč, Rateče, Kranjska Gora in Dovje naj bolj prizadete svoto 2000 goldinarjev iz Najvišje zasebne blagajnice.

— (Deželni odbor kranjski) dovolil je po povodnji poškodovanim Gorenjcem 1000 gld. podpore.

— (Rektorjem na dunajskem vseučilišči) izvoljen je letos naš rojak gospod dvorni svetovalec dr. Josip vitez Čižman, profesor cerkvenega prava.

— (Vrli žandarmi.) C. kr. deželnoobrambeno ministerstvo je dalo pohvalna spričevala in remuneracijo naslednjim gospodom: Stražmeštru Ferdinandu Hoffmannu in žandarmoma Franu Kankelyju in Ivanu Juvanju, ker so v logaškem okraji ob poplavljenji srčno, požrtvovalno in vstrajno pomagali prebivalstvu ter rešili mnogo človeško življenje.

— (Vojaštvo.) Včeraj ob 10. uri 20 minut zvečer odpeljalo se je z mešanim vlakom 130 vojaških novincev pod vodstvom jednega častnika k četrtemu batalijonu 17. pešpolka, kateri je v garniziji v Trebinji.

— (Čudna taktika.) V slednjih dnevih imeli smo priliko čuti več glasov o utisu, katerega je napravil prvi govor našega slovenskega poslanca prof. Šukljeta in njegov nastop v državnem zboru. Opozicijski resni in humoristični listi bavili so se mnogo z z njim, in sicer tako malo prijazno in sovražno, da se uže iz tega more sklepati, da je poslanec prof. Šuklje popolnoma kos svoji nalogi in da se njegova navzočnost v državnem zboru prav ocenjuje. Temu nasproti izražajo se skoro vsa glasila desnice jako pohvalno in laskavo o poslanci dolenskih mest, tako na pr. „Politik“, „Národní Listy“, „Pokrok“, „Südsteierische Post“, „Edinost“ itd. Zlasti česki listi poudarjajo, da je pridobila desnica s tem poslancem izbornu moč. Radi konstatujemo tudi, da niti „Slovenski Narod“, niti „Soča“ v svojih poročilih iz državnega zbora ne kažejo nič več onega sovraštva, katero sta kazala svoje dni prof. Šukljetu kot kandidatu nasproti, da se tem več obnašata njemu nasproti sedaj, če tudi ne posebnó simpatično, pa vendar lojalno. Tem bolj iznenadil nas je „Slovenec“ s svojim obnašanjem poslancu Šukljetu nasproti. Ta list kaže proti njemu toliko zlovolve, da se moramo pač vprašati, li zastopa ta list še kranjska, slovenska, ali sploh pravična načela; posebno odlikuje se po svoji binavski in nelojalni pisavi članek, katerega prinaša ta list št. 241 na prvi strani. Tu dotični poročevalec

Nekega dne spozna grofinja, da bode v drugo mati. Veliko veselje je navdajalo njeno srce. Odvzeli so jej bili prvorojenca; pa ljubi Bog je imel usmiljenje z njo ter jej je dal nadomestilo. Na kolenih se je zahvalila nebesom za ta dar. Pričeti jej bo odsehdob novo življenje. Njeno srce bode lahko objemalo z nežnostjo in ljubeznijo to pričakovano bitje!

Jokala je samega veselja! In pri tem se spomni svojega moža. „Če bi zdaj prišel,“ deje sama sebi, „odprla bi mu svoje srce, povedala bi mu resnico, odprla bi mu svoje roke!“

In pisala je drugi dan svojemu soprogu: „Bog me ni zapustil. On naju je ločil, a dal je vsakemu jednega otroka. V petih mesecih bodem zopet mati!“

Hotela je dostaviti: „Pridi, pozabiti hočem vso krivico, prepričati te hočem o svoji nedolžnosti; midva bodeva še srečna.“

Žalibog ostalo je bilo v njej še nekoliko razžaljenega ponosa, in to jo je zadrževalo, da ni dostavila teh besed. Pismo pa, kakor se je glasilo sedaj, bilo je grofu nov izvor dvoma in suma!

(Dalje prihodnjič.)

iz državnega zbora, katerega ni težko uganiti, ne more prikrivati svojih simpatij do glasovitega poslanca Knotza, o katerem z neko posebno zadovoljnostjo pripoveduje, kako hudo je prof. Šukljeta zadel s tem, da je kazal na to, kako se je moral prof. Šuklje svoje dni zaradi znanega političkega pregreška pred deželno sodnijo zagovarjati ter na ta način izrekel svojo dvojbo o njegovem patriotizmu. Tudi s trditvijo, da se prof. Šukljetu težko posreči odpraviti pri stvarnem popravku utis, ki ga je poslanec Knotz napravil s svojimi spomini, pokazal je „Slovenec“ kako blago srce da ima. (?!)

Profesor Šukljetu se to res ni posrečilo, a to jedino iz tega vzroka, ker vsled nekakega prestrogega postopanja predsednikovega niti k besedi ni prišel.

Sicer pa je bilo pričakovati od onih slovenskih govornikov, ki so govorili za dr. Knotzom, da, če ne uže iz kolegijalnosti, vsaj iz resnicoljubja zavrnejo perfidne napade velikonemškega kričača, kateri bi se zaradi teh svojih napadov v javnem življenji lahko kaznoval po določilih kazenskega prava in ki se tu le vsled imunitete, katero uživa vsak poslanec, ne morejo uporabljati. Poslancu kanoniku Klunu, kateri je kmalu za Knotzom poprijel za besedo, vendar ni neznano bilo, da je prof. Šukljeta Nj. veličanstvo presvitli cesar zaradi omenjenega prestopka pomilostil, in sicer najbolj zaradi tega pomilostil, ker je svoj pregrešek opral s krvijo, katero je na bojišči pri Kraljevem Gradcu prolil za cesarja in Romovino, ter na ta način zadostno dokazal svoj patriotizem. Da se to ni zgodilo, je karakteristično, postopanje „Slovenčev“ v tej zadevi pa je gotovo čudno.

— (Gosp. Žiga Bohinec.) konzistorijalni svetovalec, imenovan je vodje namestnikom in ekonomom v tukajšnjem semenišči.

— (Umrli) je dne 23. t. m. Anton Tavčar, župnik na Raki, v 59. letu svoje dóbe.

— (Imenovanje na Primorskem.) Naučni minister imenoval je aprob. prof. E. Kramarja članom izpraševalne komisije za ljudske in meščanske šole na Goriškem.

— (C. kr. deška vadnica v Gorici) ima 610 učencev v vseh razredih, in sicer na slovenskonemškem oddelku v I. razredu 71, v II. 95, v III. 81, v IV. 63 dijakov, na italijanskonemškem oddelku pa v I. razredu 64, v II. 88, v III. 81, v IV. 67 učencev, vkupe torej 610.

— (Zadnja povodenj) je po tržaški okolici napravila nad 50 000 gld, blizu 20 000 gld. škode je le na Greti in v Rojanu. Tudi v mestu je zadnja povodenj še precej škode napravila, toda z okolico v nobeni primeri.

— (Občinske volitve.) Pri volitvi novega župana v Starem Logu v kočevskem okraji bil je izvoljen dosedanji prvi občinski svetovalec Matija Eizenszopf, na njegovo mesto pa dosedanji odbornik Ivan Hóge. — Pri volitvi občinskega predstojništva v Kočevski Reki bil je izvoljen županom Jakop Frietz, občinskima svetovalcema pa Peter Schmalz in Ivan Križ. — Pri občinski volitvi v Logu pa je bil županom voljen Josip Lakner in občinskima svetovalcema Ivan Rom in Peter Kurre.

— (Kraški teran.) S Krasa se „Ed.“ poroča: Dutovlje, Tomaj in sosedne vasi so pridelale letos jako malo terana, kajti polje ni dalo nič, le latniki okrog hiš so bili nenavadno obloženi. Teran, kar ga je mislimo, da bode izvrsten, samo škoda, da ga je malo. Naj se torej kupci požurijo, kakor prejšnja leta tudi letos nas obiskati, kapljo dobé dobro. Naj pri tej priliki omenim, da terani iz Dutovlj, Tomaja so res med najboljša črna vina prištevati, pa samo dokler so v prvi roki. V krémah, naj bo tu na Krasu, ali pa v Trstu, toči se med letom tudi kraški teran, pa ima le ime, drugzega nič. Tudi na Vipavskem hočejo imeti terane. Jaz sem ga to poletje v neki vipavski krémi pil četrtinko, imel sem ga zadosti. Barve mu ni manjkalo, alkohola pa še manj. Reklo se mi je, da je iz nekega imenitnega vipavskega hrama. Na tak način, tako sem si mislil, dela se konkurenca kraškemu refošku, pa naj se le dela, vendar: izvan Krasa ni terana, in če je teran, pa je pacán.

— („Ljudske knjižnice“) izšel je 20. snopič, kateri prinaša nadaljevanje povesti „Beneška svatba“. Snopič stane 6 kr. „Ljudske knjižnice“ dobivajo se še eksemplari od 1. do 19. zvezka polnoštevilno.

— (Napajanje travnikov pozno na jesen.) — V pozni jeseni. — Jesensko deževje pišejo „Novice“ odplavi z njiv, vinogradov, gozdov mnogo redilnih tvarin. Zato je voda potočnica v tem času najboljša ter napajanje ni zamuditi. Jesenski čas je v to svrhu najbolj pripraven. Ako imamo suho jesen, kaže noč in dan napajati ter se dá nadaljevati, ko bi tudi sneg zapadel, če le mraz ne pritisne. Napajanje škoduje, kedar voda zmrzne in z ledeno krasto travnike pokrije, ki se časih po več mesecev ne raztali. Koristi vender ledena odeja z mahom zaraščenim travnikom. Led namreč mah vzdigne iz tal in ko je travnik posušen, moromo mah z brano zelo lahko odpraviti. Nagi prostori se posejejo s travnim semenom in z železnimi grabljami povlačijo. Kanali se naj iztrebijo, zemlja pa za kompost porabi, kolikor je ostane, ko smo jame po travniku bili zasuli. Kompostni gnoj koristi največ travnikom. Želeti je, da si ga povsod kolikor največ pridelujejo.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Sredec, 25. oktobra. Srbija pomnožila je svoje čete ob meji proti Vidinu. Knez šel si je ogledat utrjevanja. V Sredecu pričakuje se z zapeljivostjo konec konference.

Sredec, 25. oktobra. „Agence Havas“ poroča: Srbi prodri so čez Klisuro na bolgarsko ozemlje; bolgarske čete jim gredo nasproti.

Carigrad, 25. oktobra. Angleško-turška pogodba gledé Egipta se je podpisala.

Rim, 25. oktobra. Včeraj je v provinciji Palermo na koleri obolelo 63 oseb in umrlo 27.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 26. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82 30
„ „ „ srebru	82 55
Zlata renta	108 90
5% avstr. renta	99 40
Delnice narodne banke	864 —
Kreditne delnice	284 —
London 10 lir sterling	125 05
20 frankovec	9 95
Cekini c. kr.	5 93
100 drž. mark	61 43

Uradni glasnik

z dne 26. oktobra.

Razpisane službe: Na jednorazrednici pri Sv. Jakobu učiteljska služba; 400 gld. in stanovanje. Prošnje do 15. novembra c. kr. okr. šolskemu svetu za ljubljansko okolico. — Na jednorazrednici v Jesenicah služba učitelja; 400 gld. plače. Prošnje tekom jednega meseca c. kr. okr. šolskemu svetu v Krškem. — Pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani službi dveh davkarjev VIII., oziroma dveh glavnih davk. priglédnikov ali davkarjav IX., ali dveh davk. priglédnikov v X., event. dveh proviz. davk. pristavov v XI. prestopnem razredu pri c. kr. glavnih davkarjih in davnih uradih na Kranjskem.

Razpisane ustanove: Baronovke Salvay ubožna obrestna ustanova (za osebe plemenitega stanu) za drugo polletje 1885 v znesku 740 gld. Prošnje, podprte z dotičnimi spričevali, tekom štirih tednov knezoškof. ordinarijatu.

Dražbe: V Ljubljani posestva Ant. Skrabe iz Bresta (2675 gld. in 300 gld.) dne 4. novembra; — zemljišče Franciške Zajec iz Podgorice (110 gld.) dne 31. oktobra. — V Vipavi zemljišča Jos. Šmeca iz Zemone (1270 gld. in 130 gld.) dne 11. novembra. — V Ljubljani posestvo Mine Čemažarja iz Zadobrove (1320 gld.) dne 31. oktobra. — V Novem Mestu posestvo Lovreta Božetta s Pristave (1044 gld.) dne 10. novembra. — V Zatičini zemljišče Jan. Cegljarja iz Št. Vida (900 gld.) dne 19. novembra; — posestvo Jan. Zupančiča iz Jurke Vasi (3275 gld.) dne 19. novembra. — V Krškem zemljišče Jan. Oberstarja (1094 gld.) dne 4. novembra; — zemljišča Jan. Dvornika (35345 gld.) dne 4. novembra. — V Kostanjevici zemljišče France in Leopoldine Hribar (3287 gld.) dne 11. novembra. — V Krškem zemljišče Jos. Pirca v občini Ravno in Senuše (3246 gld.) dne 14. novembra. — V Kostanjevici zemljišče Mihe Muničevega iz Rojca (3287 goldinarjev).

Umrli so:

Dne 23. oktobra. Ignacij Praprotnik, črevljarjev sin, 14 mes., Kurja Vas št. 16, božjast. — Marija Paternost, pismonoševa soproga, 64 l., Stari trg št. 16, vodenica. — Alojzija Milochnoja, agentova soproga, 45 l., V Prulah št. 27, tuberkuloza.

V civilni bolnici:

Dne 22. oktobra. Peter Pirš, žagar in tesar, 45 l., oslabilen.

Srečke

z dne 24. oktobra.

Linec:	68	29	54	40	56.
Trst:	3	89	51	47	79.

Tržne cene.

V Ljubljani, 24. oktobra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 20 kr., domače 6 gld. 50 kr.; reš 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 37 kr.; oves 3 gld. 9 kr.; ajda 4 gld. 23 kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 80 kr., špeh po 56 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2 1/2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 64 kr., svinjsko 58 kr., drobniško po 35 kr. — Piške po 47 kr., golob 18 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 87 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 70 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Neb	Mokrina v mm
24. oktbr.	7. zjutraj	734.38	5.4	bzv.	megla	0.8 dež
	2. pop.	733.38	14.6	"	d. obl.	
	9. zvečer	732.98	10.4	jzpd. sl.	p. obl.	
25. oktbr.	7. zjutraj	730.40	8.6	bzv.	obl.	19.2 dež
	2. pop.	728.34	11.8	j. sl.	dež	
	9. zvečer	724.91	11.2	jzpd. sl.	obl.	

Vožni red Rudolfove železnice,

veljaven od 1. oktobra 1885.

Ljubljana-Terbiž.

Postaje	Osobni vlaki		
	1. 2. 3. razred zjutraj	1. 2. 3. razred dopolud.	1. 2. 3. razred zvečer
Ljubljana, juž. želez. odh.	6.40	11.40	6.35
Ljubljana, Rud. želez. "	6.44	11.45	6.39
Vižmarje	6.53	11.55	6.48
Medvode	7.04	12.07	6.59
Loka	7.17	12.21	7.12
Kranj	7.31	12.38	7.26
Podnart-Kropa	7.48	12.56	7.43
		popol.	
Radovljica (m. p.)	8.05	1.14	8.—
Lesce-Bled	8.12	1.24	8.08
Javornik	8.29	1.46	8.25
Jesenice	8.39	1.57	8.33
Dovje	8.56	2.18	8.49
Kranjska Gora	9.21	2.48	9.11
Rateče-Bela Peč	9.37	3.03	9.24
Terbiž prih.	9.55	3.20	9.38

Terbiž-Ljubljana.

	po noči	popol.	zvečer
Terbiž odh.	12.36	1.10	6.20
Rateče-Bela Peč	1.01	1.30	6.39
Kranjska Gora	1.22	1.46	6.53
Dovje	1.55	2.19	7.19
Jesenice	2.23	2.43	7.41
Javornik	2.30	2.50	7.48
Lesce-Bled	2.56	3.15	8.13
Radovljica (m. p.)	3.03	3.22	8.21
Podnart-Kropa	3.27	3.44	8.44
Kranj	3.47	4.02	9.03
Loka	4.06	4.20	9.20
Medvode	4.21	4.34	9.34
Vižmarje	4.34	4.46	9.46
Ljubljana, Rud. žel. prih.	4.44	4.55	9.55
Ljubljana, juž. žel.	4.50	5.—	10.—

Učenec

ne izpod 14 let star, sprejme se takoj v neki večji prodajnici z mešanim blagom na Dolenjskem. Ponudbe vpošiljajo naj se opravištvu «Ljublj. Lista». (161) 3-2

Mnogo tisoč

oseb je vsled pregleda in navoda knjižurice «Der Krankenfreund» (Priatelj bolnikom) z preprostimi domačimi zdravili samo ozdravelo. Nobeden bolnik naj torej — naj uže boleha na katerikoli bolezni — ne zamudi, naročiti si malo knjižico iz Richterjevega zalagateljskega zavoda v Lipsiji. Treba pisati tjā le na korespondenčnem listku n knjižica se mu vpošlje brez troškov. (147) 21-3

V založništvu našem izišla je na svitlo knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik učitelj.

12 pól v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratici 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako cenejše.

Samo ta mesec še

Budimpeštanske razstavine srečke po 1 gld.

11 srečk 10 gld.

Glavni dobitek v gotovini

100.000 gld.

(159) 9

Dalje 20.000 gld. 10.000 gld. 5000 gld. a. v. itd. 4000 dobitkov

Upravništvo razstavine loterije v Budimpešti, Andrassy-jeva ulica 43.